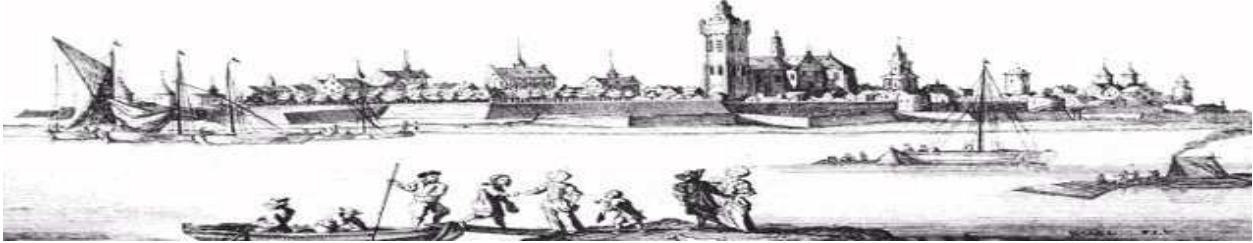

Nieuwsbrief

December 2016

Stichting Historische Schepen Arnhem

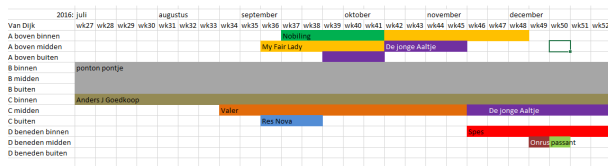

Van het bestuur

In de zomer van 2016 is er weer veel bedrijvigheid gesignaleerd op en aan de Rijn in Arnhem. De stadblokkenwerf heeft een fantastisch jaar gehad en veel vrijwilligers hebben daar werk verzet en een mooie loods met gevel neergezet. Het pontje zorgde weer voor een verbinding met Noord en Zuid. Ook aan de andere kant van de rivier gebeurt veel, de Anders J. komt er steeds mooier uit te zien en vaart zelfs weer, er is een goede bezetting en beweging van schepen en in de Nieuwe Haven krijgt de Meteor weer steeds meer zijn oude vorm terug...

Kadebeheer

Ook in de tweede helft van 2016 was 'ons' stuk kade weer goed bezet door historische schepen en passanten. Er komt steeds meer beweging in de historische scheepvaart in Nederland, zo hoort het ook. Hieronder het ligschema om een beeld te geven van de bezetting.

Kadedagen 2017 op 13 en 14 mei

De Arnhemse kadedagen zullen in 2017 op 13 en 14 mei gehouden worden aan de Rijnkade in Arnhem. Het thema is sleepboten, we nodigen dan ook zoveel mogelijk sleepboten uit om aan de kade te komen liggen. Daarnaast zijn er natuurlijk ook weer de bekende activiteiten zoals bootjes bouwen voor kinderen, de waterbak van Abel Hoegge, muziek, ambachten en misschien duikt de zeemeermin ook wel weer even op, ze vindt het gezellig bij ons vorig jaar. Om een kindje te quoten: "Is die echt papa?"

Stadsblokkenwerf

Op 15 oktober voer het pontje nog één keer voor de Dag van de Geschiedenis en was het Werfpaviljoen open voor publiek. Stadsblokkenwerf kan terugkijken op een geweldig publieksseizoen. Ongeveer 15.000 mensen werden overgezet met het pontje. Het publiek is laaiend enthousiast over het Werfpaviljoen en de theetuin met de geweldige bediening. Vooral in de tweede helft van het seizoen was het vaak volle bak. Steeds meer mensen uit Noord en Zuid raken bekend met de Stadsblokkenwerf.

De samenwerking met de evenementen was een succes. Met het circustheater werd intensief samengewerkt: een speciale dienstregeling van het pontje, handjes en materiaal voor de techniek en de inzet van de van de Ebenhaezer van Kees van 't Hoff. Ondertussen is hard doorgewerkt aan de werfloods en de werfinventaris. Op ambachtelijke wijze werd het stalen front vervaardigd. Het geluid van klinken was na vele jaren weer te horen op het ASM-terrein. De naam Stadsblokkenwerf werd uitgesneden en met de twee imposante deuren van Douglas is een fraai geheel ontstaan. Er wordt driftig gezocht naar materialen om de langshelling te bouwen. Een taaie klus is het demonteren en weer opbouwen van het werfpaviljoen. Dit is verplicht op basis van de vergunning van Rijkswaterstaat voor een seizoensgebonden Horeca. Met het REA-college is vanaf het begin samengewerkt door middel van de inzet van stagiairs. In voorbereiding is een nieuw samenwerkingsproject met het REA college: de Stad Woerden. Het betreft een voormalig beurtschip, een Katwijker uit 1924, dat in eigendom wordt verworven. Met behulp van scheepswerf Bennik en hijsbedrijf Bouwman uit Arnhem, zal deze worden ingekort tot onder de 20 meter en naar de Stadsblokkenwerf worden getransporteerd. Bij hoogwater zal deze op de werf geplaatst worden. Begin 2017 zal een plan gemaakt worden voor de bestemming van het schip.

Foto: Cees Mooij

Inmiddels zijn 60 vrijwilligers actief en wordt de Stadsblokkenwerf gesteund door 25 sponsors, voor het merendeel Arnhemse bedrijven. Naast het bestuur bestaat de organisatie Stadsblokkenwerf uit vier commissies: 1) Terrein, 2) Pontje, 3) Werfpaviljoen en Theetuin en 4) PR en activiteiten.

Klusdagen zijn het hele jaar door op donderdag en vrijdag van 10 tot 17 uur. Mensen kunnen langs komen voor informatie over de mogelijkheden die er zijn voor vrijwilligers op de Stadsblokkenwerf. Meer informatie is ook te vinden op: www.stadblokkenwerf.nl en op de Facebookgroep die is aan te klikken via de website.

Anders J. Goedkoop

Ook afgelopen jaar is er hard gewerkt aan de Anders J Goedkoop. De grote lijst met aktiepunten is behoorlijk ingekort. Het ankergerie werkt, er is AIS geïnstalleerd, de verlichting is op orde, de motor loopt als een zonnetje, enz. enz. Er zijn verschillende proefvaarten gemaakt. Dat klinkt makkelijk maar de boot steekt 2,7 meter diep met een hak van zelfs 3,4 meter! En dan met die lage waterstand kan dat problemen geven. Dus eerst heel rustig varen, af en toe de wal in sturen om te kijken hoe ver je kun gaan en op de meest vreemde momenten even dat schokje van o! we hebben zeker iets geraakt... Bij een beetje lage waterstand kun je ook niet zomaar overal aan de kade aanleggen. Lig je 3 meter van de kade ineens muurvast in het zand. Gelukkig hebben we een schroef van meer dan 2 meter doorsnee en een motor met 700 pk dus los komen is geen probleem. De proeftochten liepen zo voorspoedig dat we begin november mee konden varen met de intocht van sinterklaas. Weer een mooi moment in de geschiedenis van de Anders J.

Er blijft nog voldoende werk te doen. Een keuring voor het CVO (nieuwe eisen Europa) leverde weer de nodige aktiepunten op. Gelukkig allemaal haalbare punten en nog niet allemaal financieel gedekt maar we verwachten dat we daar uit komen. De motor is nu afgetapt en in winterstand maar in het voorjaar gaan we er weer tegenaan. Wilt u een keer kijken of meevaren? Iedere 2e zaterdag van de maand is er klus-cq vaardag en anders mail even: info@andersgoedkoop.nl

Instrumenten op de Anders J. Goedkoop

Wat hangen er toch voor kastjes aan het plafond van de stuurhut? Drie dozen met knoppen en lampjes. Wat is er toch aan de hand met die laptop in het raamkozijn? Hebben ze daarboven niets beter te doen tijdens het varen, zal je misschien wel eens denken. Wel, sinds 1 januari 2015 is het op de grote rivieren en de Schelde verplicht om te beschikken over AIS. Het Automatisch Identificatie Systeem. Dit systeem zendt met korte tussenruimten een code uit waarin de naam van het schip, de positie, de snelheid en de richting is verwerkt. Verder zendt het ook de naam van de vertrek- en aankomst haven uit, als dat is ingesteld. Ook ontvangt de AIS deze gegevens van andere schepen die zijn uitgerust met dit systeem. Het voordeel van de AIS is dat je op de rivier om de bocht kijkt.

Via een usb-kabel geeft de AIS deze gegevens door aan de laptop die de gegevens op een digitale kaart laat zien. De kaart geeft de gebruikelijke informatie zoals bijvoorbeeld waar boeien en lichten e.d. staan maar ook waterdiepte en getijde informatie.

Daarnaast zijn er nog twee marifoons, ook die zijn verplicht. Eén staat op kanaal 10 in het binnenland en op 16 in de kustwateren of op zee. De andere staat op het kanaal van het verkeersvak waarin je vaart. De bedoeling is dat communicatie tussen schepen ook mogelijk is als je via een sluis- of havenkanaal in gesprek bent.

Wat we nog missen op de brug is een kompas, die heeft op het dak van de stuurhut gestaan. Het nachthuis met de episcoop (spiegel met vergrootglas) heb ik thuis staan maar het bijbehorende vloeistofkompas is weg. Op de oude foto's zie je een wit geschilderde koperen bus op het dak staan. Dat is het nachthuis, het heeft een glazen ruitje boven in en een metalen bol aan de zijkant. Het kompas zelf was er een met boven en onder een dekplaat van glas zodat het licht van boven door het kompas heen kon vallen. De kompasroos was in spiegelbeeld. Via de episcoop, een soort spiegelsysteem kun je het kompas in gewoon schrift aflezen. Het kompas heeft in cardanuseringen gehangen om ook bij schommelingen te werken. Die zijn helaas ook weg. De weekijzeren bol die aan het nachthuis zit is om het kompas te compenseren voor het magnetische veld dat het schip zelf veroorzaakt. Het laatste belangrijke instrument dat we in de stuurhut aantreffen is de roerstandaanwijzer. Zonder dit relatief simpele instrument kunnen we niet veilig met de boot varen. Het is dat groene doosje met de wijzerplaat dat achter het stuurwiel tegen de wand zit. Duizelt het een beetje van de termen en wil je toch meer weten kom tijdens het varen eens kijken in de stuurhut. (door Berdie de Ruiter)